

DEBAT OBERT

La restauració de la monarquia parlamentària a l'Estat Espanyol va ser un dels elements cabdals de l'anomenada Transició Democràtica. El fet, però, és que es tracta d'una instauració en tota regla, que suposava un nou pacte constitucional entre el vell i el nou règim, que es va personalitzar en la figura del Rei Joan Carles I.

Des de les hores han transcorregut 43 anys, i a partir de tota una sèrie de circumstàncies s'ha reobert un debat, el qual no va existir en gran part d'aquests 43 anys. El "silenci" era la norma. El Rei Joan Carles I era percebut com un rei proper a la ciutadania, arribant a ser qualificat de "campetxano". Però el transcurs dels anys es van començar a fer públics determinats comportaments, poc "exemplars" no tan sols del mateix rei sinó també de la família reial.

Tots aquests fets van culminar amb l'abdicació del monarca en la figura del seu fill Felip de Borbó, el qual regna amb el nom de Felip VI. Aquest representa un altre estil en la manera d'exercir el seu càrrec. Així i tot queda per veure com es desenvolupa en uns temps convulsos, tant per a la mateixa democràcia espanyola com per a la institució que representa.

El debat, entre la ciutadania i alguns sectors de la classe política. No són pocs els que demanen la celebració d'un referèndum entre monarquia o república.

Totes aquestes qüestions, i altres, són tractades en aquest número de Quaderns Gadeso

Mostra: 400 entrevistes
Error màxim: +-5,5%.
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: Abril 2018

POSICIONAMENT CIUTADÀ (LX)

MÉS MONÀRQUICS QUE REPUBLICANS

Aquesta investigació pretén reflectir les percepcions, opinions i el futur de la monarquia.

Els resultats es donen a escala global, per edats i per posicionament ideològic.

TAULA 1

Quin model d'estat prefereix, monarquia parlamentària o república?

PER EDATS	Global	18-35	36-50	51-65	+ de 65
Monarquia parlamentària	56%	40%	53%	65%	68%
República	34%	52%	36%	25%	22%
Indiferent	7%	6%	7%	7%	7%
No contesta	3%	2%	4%	3%	3%

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2018

Una majoria significativa de la ciutadania de Balears es mostra favorable a la monarquia parlamentària. Un 56% enfront d'un 34% que es mostra partidari del sistema república.

Aquests índexs varien en funció de l'edat i del posicionament ideològic. Unicament els més joves (52%) es

posicionen a favor de la república i la mateixa opinió tenen els que s'autoqualifiquen d'esquerres.

Com es pot comprovar, a mesura que augmenta l'edat, es mostren més favorables a la monarquia. Cosa que també ocorre respecte de les ideologies, com més a la dreta més monàrquics.

TAULA 2

Quin model d'estat prefereix, monarquia parlamentària o república?

PER IDEOLOGIA	Global	Esquerra	Centre	Dreta
Monarquia parlamentària	56%	33%	57%	78%
República	34%	55%	33%	14%
Indiferent	7%	9%	8%	4%
No contesta	3%	3%	2%	4%

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2018

LES INSTITUCIONS A DEBAT

A la taula adjunta es pretén reflectir la valoració que tenen els ciutadans i ciutadanes d'aquestes illes referida a les diverses institucions, inclosa la monarquia, que componen el nostre entramat democràtic. Els resultats, tal com es fa amb els altres ítems de la investigació es mostren per franja d'edat i posicionament ideològic.

Com valora vostè les següents institucions i organismes?

TAULA 3

	Global	PER EDATS				PER IDEOLOGIA		
		18-35	36-50	51-65	+ de 65	Esquerra	Centre	Dreta
Monarquia	5,3	3,8	5,0	6,1	6,4	2,9	5,5	7,5
Poder executiu (Govern)	3,6	2,1	4,5	4,2	3,6	1,4	3,4	6,0
Poder legislatiu (Les Corts)	3,7	3,3	3,5	3,7	3,8	1,8	3,9	5,4
Poder judicial (Inst. Judicials)	4,8	3,9	4,5	5,2	5,6	4,1	5,0	5,3
Partits polítics	4,7	3,7	5,4	5,8	3,9	4,1	5,0	5,0
Exèrcit	5,1	4,9	5,1	5,1	5,2	4,0	5,3	6,0
Església	4,9	3,8	5,0	5,2	5,6	2,7	5,2	6,8
Patronal	4,3	3,1	4,5	4,6	5,0	1,6	4,9	6,4
Sindicats	4,3	4,2	4,4	4,4	4,2	5,8	4,0	3,1
ONG	5,5	6,0	5,5	5,4	5,1	6,0	5,7	4,8

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2018

La preocupant desafecció de la ciutadania respecte de les diverses institucions democràtiques es concreta en una molt baixa valoració d'aquestes.

Resulta molt significatiu que únicament aproven les ONG (5,5), la monarquia (5,3) i l'exèrcit (5,1). Aquests índexs, però, queden modificats si ens fixem tant en les franges d'edat com en el posicionament ideològic.

Les opinions i valoracions són altament negatives pel conjunt de les institucions i organismes entre els col·lectius més joves. Així, els ciutadans més joves (18-35) segueixen valorant significativament bé les ONG (6). En canvi suspenen, amb un 4,9, l'exèrcit, i suspenen de manera molt rellevant a la monarquia (3,8). A més és molt remarcable l'opinió altament negativa que aquest col·lectiu tenen respecte del poder executiu (govern) (2,1) i del poder legislatiu (Les Corts) (3,3).

A mesura que augmenta l'edat, les opinions milloren respecte a quasi totes les institucions, malgrat que totes les franges d'edat suspenen la valoració del poders executiu i legislatiu. En referència a la monarquia, les millors valoracions les donen les persones de 51 anys en endavant, amb índex que superen el 6. També obté un aprovat (5) en la franja d'edat que comprèn dels 36 als 50 anys.

El posicionament ideològic d'esquerres és el que valora de manera més negativa les institucions, de manera molt significativa el poder executiu (1,4). Els posicionats al centre i a la dreta aproven la monarquia (5,5 i 7,5 respectivament).

Mereixeria una consideració a part el posicionament de la ciutadania respecte a organitzacions que no formen part de les institucions democràtiques però que es constitueixen com a agents socials de participació democràtica. Ens referim als partits polítics (4,7), a l'església (4,9), a la patronal (4,3) i els sindicats (4,3). Índex que varien de manera molt important segons les franges d'edat i el posicionament ideològic.

Tal com passa amb els altres ítems, són els joves i la gent que es posiciona a l'esquerra els que es mostren notablement més crítics respectes a les esmentades organitzacions.

VALORACIÓ DEL REGNAT DE FELIP VI

Una vegada valorat el posicionament de la monarquia respecte a les altres institucions democràtiques i altres organismes participatius, a la taula adjunta es mostren les opinions ciutadanes (positives, negatives, no sap-no contesta) referents als diversos àmbits d'actuació del rei Felip VI. No es fa referència explícita a les franges d'edat i posicionament ideològic perquè segueixen la mateixa tendència mostrada anteriorment.

TAULA 4

QUINA OPINIÓ TÉ VOSTÈ DE LA ACTUACIÓ DEL REI FELIP VI EN RELACIÓ A:

	Positiva	Negativa	No sap	No contesta
LA MILLORA DE LA IMATGE D'ESPANYA A L'ESTRANGER	51%	23%	20%	6%
MANTENIMENT DE LA UNITAT D'ESPANYA	60%	23%	9%	8%
COM A ÀRBITRE I MODERADOR DEL FUNCIONAMENT DE LES INSTITUCIONS	54%	15%	23%	7%
SUPORT DE LES EMPRESES ESPANYOLES EN ELS SEUS PROJECTES A L'EXTERIOR	48%	19%	25%	8%
COM A CAP DE LES FORÇES ARMADAES	66%	16%	13%	5%
COM A CAP DE L'ESTAT	56%	34%	7%	3%
COM A GARANT DE L'ORDRE CONSTITUCIONAL	59%	32%	5%	4%
DAVANT EL TEMA CATALÀ	60%	30%	7%	3%

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2018

En termes generals, tots els àmbits d'actuació del monarca Felip VI són valorats de manera positiva, resultant significatiu la molt positiva identificació del Rei com a cap de les forces armades (66%).

Tres àmbits de gran importància, en el moment actual, són la figura del Rei com a garantia de la unitat territorial d'Espanya (60%) i del manteniment de l'ordre constitucional (59%) així com la seva actuació davant l'anomenat tema català (60%). Els tres ítems formen part d'un mateix concepte i com es pot veure són valorats força significativament. Però, alhora, cal considerar que aquests ítems també mostren valoracions negatives molt importants (23%, 32% i 30%, respectivament). Es posen de manifest unes sensibilitats contraposades i definides pel posicionament de la casa reial en referència a la problemàtica que s'ha originat a Catalunya amb l'anomenat "Procés".

Un 56% de la ciutadania valora positivament la figura del Rei com a cap de l'Estat, però, contraposadament, un 34% ho valora de manera negativa. Aquest índexs són força similars als resultats finals de la investigació, reflectits a les taules 1 i 2 d'aquest estudi.

Altres àmbits d'actuació reial més desconeguts, com són el seu paper com a suport de les empreses espanyoles en els seus projectes a l'exterior (33%), la millora de la imatge d'Espanya a l'estranger (26% Ns/Nc) i com a àrbitre i moderador del funcionament de les institucions (30%).

Si bé totes les funcions són valorades, majoritàriament, de forma positiva, una funció no arriba al 50%, en concret el 48%, de valoració positiva. Es tracta del paper del Rei com a suport de l'activitat del teixit empresarial espanyol a l'exterior.

L'anterior Rei, Joan Carles I, va desenvolupar una tasca lligada al que s'anomena recolzament de les empreses espanyoles a l'exterior de les nostres fronteres i a la millora de la imatge que es té del nostre país a l'exterior. No totes les opinions eren positives.

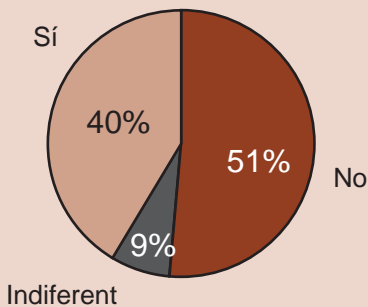
En principi al seu fill, el Rei Felip VI, no se'l percep amb la mateixa voluntat i capacitat per a desenvolupar aquestes funcions.

REFERENDUM, SÍ O NO

Com hem pogut apreciar a les pàgines anteriors, la monarquia té una bona consideració pel conjunt de la ciutadania, amb matisos, segons l'edat i el posicionament ideològic, però també es posa en relleu unes relatives controvèrsies referides a la valoració de la monarquia respecte d'altres institucions democràtiques i de les actuacions de l'actual Rei davant diversos àmbits.

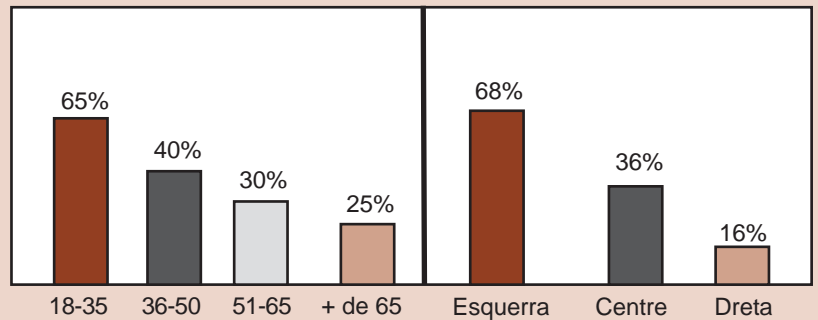
Aquests ítems tenen el seu reflexe en el posicionament de la ciutadania davant la possibilitat de celebrar un referèndum per decidir entre el manteniment de la monarquia o apostar per un sistema republicà.

Està a favor de la celebració d'un referèndum per a decidir entre monarquia o república?

TAULA 5

Per edats i ideologia (% de persones a favor)

Font: Baròmetres Gadeso, Abril 2018

La taula superior ens mostra com una majoria de ciutadans de les illes és contrària a la celebració d'un referèndum a l'Estat Espanyol, tot i que es tracta d'un percentatge que tot just supera el 50%. Enfront d'aquests, un 40% sí que és partidari de la celebració de l'esmentat referèndum. Mentre que un 9% dels enquestats no se posiciona en un sentit o l'altre.

Una vegada més són els més joves (65%) i els que s'autoqualifiquen com a d'esquerres (68%) els més partidaris de la celebració d'una consulta.

Per la seva banda, i com succeeix al llarg de tota aquesta anàlisi, com més vell s'és i més a la dreta es posiciona, decreix el suport al referèndum.

En qualsevol cas, l'índex positiu, encara que sigui per sota del 50%, és significativament alt en la franja que comprèn des dels 36 als 50 anys (40%).

Per la seva banda el posicionament a favor del referèndum entre les persones de centre i les de dreta són força baixos (36% i 16% respectivament).

Vuit de cada deu persones respecten el dia de recollida de trastos. *¿tu?*

Treu els trastos i mobles vells el dia que toca al teu carrer i ajudaràs a tenir una ciutat neta.

Servei de recollida de trastos, cada dia un barri.

Per a més informació: 900 724 000 · www.emaya.es

